

Birlik ve Beraberlik Vaaz

Tarih, insanoğluna çok açık bir şekilde şu gerçeği öğretmiştir: Birlik ve beraberlik içinde yaşayan toplumlar, hep güçlü olmuşlardır. Yeryüzüne adâlet dağıtmışlar, zengin kültür ve medeniyetler meydana getirmişlerdir. Buna karşılık; birlik rûhunu tesis edemeyen toplumlar ise, iz ve adres bırakamadan kısa zamanda tarih sahnesinden silinip gitmişlerdir.

Düşmanın klâsik taktiği; böl, parçala ve yut veya yönet şeklinde özetlenebilir.

Millet olarak yediden yetmişe seferber olup, birlik ve dirliğimizi tesis etmeye odaklanmamız gerekir. Çünkü; siz dünyanın en güzel coğrafyasında ve en stratejik noktasında yurt tutmuşsanız eğer, dünyanın güçlülere sizi rahat bırakmazlar. Nitekim bırakmıyorlar ve hiçbir zaman da bırakmayacaklar.

Biz kâinatta gayet net olarak, birlik içinde hareket eden bir düzen ve âhenk görmekteyiz. En basitinden ay ve güneş hareket hâlinde oldukları hâlde, birbirlerine hücum ediyorlar mı? Yıldızlar birbirleriyle çarpışıyor mu? Gök ile yer birbirine rakip oluyor mu?

Hepsi de bir âhenk içinde vazifelerini icrâ etmekte. Bütün bunlar, Cenâb-ı Hakk'ın mutlak birliğine delildir.

Nitekim, Kur'ân-ı Kerim'de bu keyfiyete şöyle temas edilir:

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

“Eğer yerde ve gökte Allah’tan başka ilâhlar bulunsaydı, yer ve gök (yani bunların düzeni) kesinlikle bozulup giderdi.” (el-Enbiyâ, 22)

Dinimiz İslâm, tevhid (birlik) dînidir. Cenâb-ı Hak, **tek ilâhtır**. İbâdet yeri olan cami ise; cem eden, toplayan, bütünleştiren demektir. Mü'minleri bir araya getiren mekândır.

Her yıl dünyanın dört bir yanından gelen; ırkları, renkleri ve dilleri farklı yaklaşık beş milyon müslümanın **Arafat**'ta bir araya gelip, birlik oluşturmalarının da çok geniş mânâsı vardır.

Rabbimiz Kur'ân-ı Kerim'de;

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

“Hepiniz birden Allâh'ın ipine (kitabına ve dînine) sımsıkı sarılın. Parçalanıp ayrılmayın.” (Âl-i İmrân, 103) buyurur.

Yüce Allah bu uyarının ardından birlik ve beraberliğin ihmal edilmemesini:

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

“Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın. İşte onlar için büyük bir azap vardır.” (Al-i İmran, 3/105) ayetiyle hatırlatmaktadır.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v) ise

“... Size cemaati tavsiye ederim. Ayrılıktan sakının. Zira şeytan, tek kalanla birlikte olur. İki kişiden uzak durur. Kim cennetin ortasını dilerse, cemaatten ayrılmasın. Kimi yaptığı hayır sevindirir ve kötülüğü de überse, işte o, mü'mindir”¹

Bir başka âyet-i kerîmede ise;

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

“Allah’a ve Rasûlü’ne itaat edin. Birbirinizle didişmeyin. Sonra içinize korku düşer ve kuvvetiniz elden gider.” (el-Enfâl, 42) diye birlik olma hususunda bizi uyarmaktadır.

Kur'ân'ın ve Hz. Peygamberin gösterdiği doğrultuda örnek bir kardeşlik ve birlik beraberlik tesis edilmiş ve bu, tarihe önemli bir numune olarak sunulmuştur. İslamiyet öncesi büyük bir kargaşanın hüküm sürdüğü, her türlü vahşet ve zulmün yaygın olduğu Arap toplumu **İslamiyet'in gelişi** ile birlikte, **birlik ve beraberliğin** en güzel örneğini oluşturmuştur.

¹ Tirmizî, Fiten 7. IV, 465-466.

Bunun içindir ki, hadîs-i şerifte buyrulduğu üzere:

“Beraberlik rahmet, ayrılık azaptır.” (Ahmed, IV, 278, 375; Heysemî, V, 217)

Fakat bu **birlik ve beraberliğin** oluşması kadar sürdürülmesi de bir o kadar önem arz etmektedir. Resulullah döneminde ara sıra bu birlik ve beraberliğe zarar verebilecek bir takım olumsuzluklar da olmuş ve ancak O’nun yerinde müdahalesiyle bu hadiseler önlenmiştir.

Bunlardan bir tanesi şu şekilde cereyan etmiştir: **Medine’de Evs ve Hazrec** adında iki kabile vardı. Bunlar İslam’dan önce birbirleri ile nesiller boyu savaşımlardı. İslamiyet’in gelişi ile birlikte kaynaşarak kardeş olmuşlar ve aralarındaki kavgaya son vermişlerdi.

Bu iki kabileden bir grup Müslüman, birbirleri ile sohbet ederken gören ve bu manzaradan hoşlanmayan **Ş’as b. Kays** adındaki azılı bir münafık, bunların arasını açmak ve onları yeniden kavgaya sürüklemek maksadıyla bir fesat planı tasarlamış ve planını gerçekleştirmek için de bir Yahudi gencini çağırarak orada oturup kardeşçe sohbet eden Müslümanlara, aralarında geçen eski savaşıları hatırlatarak onları birbirine düşürmesini istemişti Genç, onun dediği şekilde hareket etti.

İki kabile arasında daha önce geçmiş olan **Buas harbinden** söz açarak eski yaraları kurcaladı. Bunun üzerine iki kabileye mensup Müslümanlar eski günlerini hatırlayarak galeyana geldiler ve birbirlerine kırıcı sözler söylemeye başladılar. Derken tartışma büyüdü. Her iki taraf, silahlarıyla birlikte Harre Meydanında buluşmak üzere harekete geçtiler. Böylece silahlı bir çatışmanın eşliğine gelinmiş oldu.

Durum çok vahimdi. Düşmanlıkları unutup samimi din kardeşi olanlar, dostça sohbet edenler, şimdi bir İslam düşmanının tahriki ile tuzağa düştü ve birbirlerinin kanını dökmek için karşı karşıya geldi. Bu durumu haber alan Peygamber Efendimiz, bir grup ashabı ile birlikte hemen olay yerine geldi ve onlara şöyle hitap etti:

“Ey Müslümanlar Topluluğu! Bu yaptığınız nedir? Allah sizi İslam ile hidayete erdirdikten ve sizi küfürden kurtarıp kardeş yaptıktan sonra yine küfre mi dönmek istiyorsunuz?”

Peygamberimizin bu nasihati üzerine kabileler, şeytanın oyununa ve düşmanlarının tuzağına düştüklerini anladılar. Silahlarını atıp birbirleri ile kucaklaştılar ve Peygamberimizle beraber oradan ayrıldılar.²

Görüldüğü gibi İslam’ın önerdiği **“kardeşlik”** toplumsal dayanışma ve huzuru tesis ederek cemiyet hayatını beslemektedir. Din kardeşliği, toplum fertlerini daima birlikteliğe davet eder. Bu bakımdan insanlığın, özünü dinden alan ve böylesine sağlam temeller üzerine oturan bu kardeşliğe ve birlikteliğe muhtaçtır.

Allah Birlik ve Beraberlik İçinde Olanlara Yardım Eder

Dinimizin emirlerine uygun olarak birlik ve beraberlik içinde hareket eden ecdadımız, tarih boyunca büyük işler başarmış, vatanımıza ve milletimize yönelen tehlikeleri de bu sayede etkisiz hale getirmiştir. Tarihte eşine ender rastlanan pek çok zaferler kazanmış olan milletimiz, çok yakın bir geçmişte Çanakkale Savaşı’nda büyük bir kahramanlık destanı yazarak, tarihine yeni ve muhteşem yeni bir sayfa eklemiş, birlik ve beraberliğin en güzel örneklerinden birisini daha sergilemiştir.

Bugün sahip olduğumuz milli kültürümüzün her alanı dinle yoğurulmuştur. Milletimizin İslam dinini kabul ettikleri tarihten bu güne kadar dinimiz, milli kültürümüzle adeta özdeşleşmiştir. Milli kültürümüzden, dini motifler çıkarıldığı zaman geriye fazla bir şey kalmaz. Bu da, milli kültürümüzün dinden soyutlanamayacağını gösterir. Çünkü İslam dininin tebliğ etmiş olduğu ilahi mesajın özü, bilgi, hikmet, adalet, hak, hukuk, huzur ve mutluluktur.

Yüce dinimiz kavgaları sona erdirmiş, haksızlıkları ortadan kaldırmış, insanlığa huzur, barış ve istikrar getirmiştir. Enerji dolu milletimizi tarih boyunca büyük bir medeniyetin mimarı yapan ve onu yücelten İslam’ın bu kutlu mesajıdır. Bugün de, aziz milletimizi birlik ve beraberlik içinde tutan, aynı gayelere yönelten yine yüce dinimizin emirleridir ve öyle olmaya devam etmelidir.

Türkiye’de farklı kökenlerden gelen insanların, bu aziz milletin bir ferdi olarak en geniş ortak paydası İslamiyet ve vatandaşlıktır. İslamiyet’ten beslenen milli kültürümüz, tarih boyunca vatandaşı olan fertlerin kökenlerine göre değil, sahip oldukları kıymet ve değerlerine göre davranmayı öğretmiştir. Etnik milliyetçiliğin dünyayı sardığı bir dönemde, bizi birleştirecek olan yegane güç, yine **İslam** dinidir.

² İbn Hişâm, es-Sîretü’n-Nebeviyye, II, 131-132. Thk. Nureddîn en-Nevfe. İkinci baskı, Beyrut, 2003.

Unutmayalım ki, tarih boyunca bizi ayakta tutan, milli ve manevî değerlerimizdir. Dün olduğu gibi bugün de, birlik ve beraberliğimizi bozmaya, kutsal değerlerimizi sarsmaya çalışanlar olacaktır. Bu çabalar, sağduyu sahibi milletimizin sağlam ve sarsılmaz imanı karşısında elbette başarıya ulaşamayacaktır. Çünkü Müslüman milletimiz, kesin olarak bilmektedir ki, Kur'ân-ı Kerim'de Cenab-ı Hak:

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصِيكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

“İşte bu, benim dosdoğru yolum. Artık ona uyun. Başka yollara uymayın. Yoksa o yollar, sizi parça parça edip, doğru yoldan ayırır. İşte bunları, sakınasınız diye Allah size emreder” (En'âm, 6/153) buyurarak, Kur'ân'ın çizdiği dosdoğru yolu göstermiş ve bu yoldan sapmanın, parçalanarak haktan sapmak olduğunu bildirmiştir.

Arzu edilen birliğin sağlanması, inananların içten gelen samimi bir duyguyla birbirlerini severek kardeşlik duygularını pekiştirmesi ile mümkündür. Kuvvetli bir rüzgarın önünde savrulan bir kum yığını çimento ile yoğurduğumuzda oluşan beton nasıl sağlam olursa, İslam kardeşliği ile yoğrulmuş toplum da tıpkı bunun gibi sağlam olacaktır.

Biz bu cennet vatanda dirlik ve huzur içinde olmak için, birlik içinde yaşamayı ısrarla vurgularken; tek tip bir birlikten elbette söz etmiyoruz. İçimizdeki farklılıklar kültürel zenginliğimizdir. Birbirimizi asimile etmeden, karşımızdakine saygı göstererek ve hoşgörülü davranarak yüce ideallere ulaşmada birlik ve bütünlük içinde hareket etmenin önemine ve gereğine işaret etmekteyiz.

Birliğimizi ve dirliğimizi bozmaya çalışan düşmanların aramıza sokmak istedikleri fitne ve fesat karşısında son derece uyanık ve tedbirli olmalıyız. Unutmayalım ki hepimiz aynı geminin yolcularıyız. Kurtuluşumuz için tek çıkar yol, içinde bulunduğumuz gemiyi hep birlikte korumak ve kollamaktır.

İslam'da kardeşlik, inanç temeline oturtulduğu içindir ki, mü'minlerin arasını bozacak her türlü sunî ayrımlara ve kırgınlıklara götüren hususlar şiddetle yerilmiştir. Irk, soy, cins vs. türünden cahil toplum değerleri yerine, takva kriteri getirilmek suretiyle toplumsal kardeşlik ahengini sağlanmıştır.

Nitekim bu amaçla bir araya gelen kimseler övülmüş ve onlara Allah'ın rahmet edeceği bildirilmiştir. Kardeş olmak; sevinçte ve kederde beraber olmayı göze almak ve bunu her türlü eyleminde göstermektir ki, bunun sonucunda, sevmek, saymak, güvenmek, merhamet etmek, yardımlaşmak ve dayanışmak gibi huzur ortamının temel taşları olan değerler oluşmaktadır.

Dinimizin öngördüğü kardeşlik, bütün bunları içeren bir hayat biçimidir. Dinde kardeşliğin en güzel numunesini Hz. Peygamber'in zamanında O'nunla birlikte yaşayan seçkin sahabeler ortaya koymuşlardır. Âyet-i kerime ve hadis-i şeriflerle bize anlatılan **Muhacir-Ensar ilişkisi**, kardeşliğin ne anlama geldiğini canlı olarak bizlere gösteren son derece mükemmel bir örnekliktir.

Milli ve manevi değerlerin zayıflamaya başladığı, basit menfaatler uğruna karşılıklı diyalogun terk edildiği, buna karşın; dostlukları, menfaat ilişkilerinin belirlediği günümüz toplumunda Müslümanlar kendilerine bir huzur reçetesi gibi verilmiş olan **“din kardeşliği”** mefhumunu ve bu çerçevede birlik-beraberlik anlayışlarını yeniden gözden geçirmeleri gerekmektedir.

Bizi dünyada ve ahirette hüsrana götürecek olan tefrikaya düşmeyelim. Bilakis hem dünyada, hem de ahirette bizleri huzur ve mutluluğa götürecek olan İslam'ın sesine kulak verelim. Tarih boyunca yaşanan ve bu gün de dünyanın birçok bölgesinde yaşanmakta olan felaketlerden ders alalım. Hepimizin bildiği gibi huzur ve güven içinde yaşayabilmemiz için daima güçlü olmak zorundayız. Güçlü olmanın en önemli şartı milletçe dayanışma, birlik ve beraberlik içinde bulunmaktır.

Milli Şairimiz Mehmet Akif ERSOY :

“Girmeden bir millete tefrika, düşman giremez,

Toplu vurdukça gönüller, onu top sindiremez.

Sen, ben desin efrat, aradan vahdeti kaldır.

Milletler için, işte kıyamet o zamandır” dizeleriyle bu gerçeği açık bir şekilde ifade etmiştir.

Birlik içinde hareket ettiğimiz sürece, dün olduğu gibi bugün de güçlü ve kuvvetli olacağımız muhakkaktır. Bizim «Çanakkale» ve «İstiklâl» zaferlerimizi; el ele vererek, millî ve dinî şahlanışımızla birlikte, millî birlik ve beraberlik rûhuyla kazandığımızı unutmayalım.